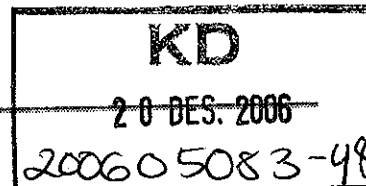

Aasen Line

Fra: Renate Thomassen [renate.thomassen@tromsfylke.no]
Sendt: 20. desember 2006 13:48
Til: Postmottak KD
Kopi: 8055 Dokumentsenteret
Emne: Høring - Forslag til endringer i friskoleloven
Vedlegg: Melding om vedtak.doc; Høring.doc

Vedlagt ligger melding om vedtak og høringsuttalelse fra Troms fylkeskommune vedrørende forslag til endringer i lov 4. juli 2003 nr. 84 om frittstående skoler (friskolelova).

Med vennlig hilsen

Renate Thomassen
Troms fylkeskommune

TROMS FYLKESKOMMUNE

Fylkesordfører

Deres ref.:

Vår ref.:

03/4602-69

Oppgis ved alle henv.

Løpenr.:

31536/06

Arkiv:

A00&00

SAKSARKIV

Saksbehandler:

Dorrit Bårdsen

Tlf. dir.innvalg:

77 78 80 41

Dato:

15.12.2006

MELDING OM VEDTAK – HØRING: ENDRINGER I FRISKOLELOVEN

Fylkestinget behandlet i møte 05.12.2006 sak 83/06. De underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

”Fylkestinget slutter seg til forslag til høringsuttalelse”.

Med vennlig hilsen

Sedolf Sletli

Fylkesutdanningssjef

Renate Thomassen

Vedlegg: Høring – endringer i friskolleloven.

SAKSFRAMLEGG

Arkivsaksnr.: 03/4602-64
Løpenr.: 28799/06
Arkiv: A00&00 SAKSARKIV
Saksbehandler: Renate Thomassen

HØRING - ENDRINGER I FRISKOLELOVEN

Innstilling til vedtak:

...

Kompetansekomiteens innstilling.

...

...

Saken gjelder:

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

Fylkesrådet har behandlet saken i møte 14. november 2006, sak 202/06. i saksframlegget skriver fylkesråd for kompetanse:

"Kunnskapsdepartementet inviterer i brev av 10. oktober 2006 til å komme med uttalelser i forhold til endringer i friskoleloven (Lov av 4. juli 2003 nr.84 om frittstående skolar). Høringsfristen er satt til mandag 2. januar 2007.

Høringsnotatet finnes på:

http://odin.dep.no/filarkiv/292802/200605083_horingsnotat.pdf

Debatten rundt private skoler er kjent. Det som er grunnleggende viktig for Troms er at fylket sine meinger blir lagt stor vekt på dersom det kommer forslag om nye skoler i fylket. Private skoler gjør det vanskelig å styre tilbudet, og gi et likeverdig tilbud i heile fylket. Forslaget til høringsuttalelse gjenspeiler dette perspektivet.

Forslag til høringsuttalelse:

Regjeringen ønsker å stoppe veksten i private skoler og heller satse på en sterk offentlig fellesskole. Fylkestinget i Troms støtter intensjonene i høringen som presenterer flere viktige og gode forslag til endringer.

Generelt

Fylkestinget vil spesielt presisere at eventuelle private skoler må ses i sammenheng med den eksisterende skolestrukturen i et fylke, og at fylkets meninger må tillegges stor vekt før departementet godkjenner en skole. Fylkestinget mener at fylkeskommunen også bør ha uttalerett ved endring av det tilbudet eksisterende private videregående gir, dersom dette tilbudet får konsekvenser for den offentlige videregående skolen.

Vi har følgende kommentarer til deler av høringsnotatet og enkelte av forslagene:

Lovens tittel (punkt 6)

I dag skiller det mellom *frittstående skoler* som mottar lovhjemlet statstilskudd og *private skoler* som ikke mottar slike tilskudd.

Gjeldende begrepsmessige skille er ukart og kan skape uheldige assosiasjoner. Fylkestinget i Troms foreslår derfor å endre den nåværende offisielle tittelen i samsvar med departementets forslag. Den nye tittelen på loven blir da "Lov om private skolar med rett til statstilskott".

Lovens virkeområde (punkt 7)

Departementet foreslår en presisering i privatskoleloven § 1-2 om at loven ikke gjelder fjernundervisning og kjøp av opplæringsplasser.

Fylkestinget er enig med departementet om at det må foreligge en slik presisering i privatskoleloven.

Godkjenning med rett til tilskudd (punkt 8)

Grunnlag for godkjenning (pkt 8.2)

Departementet legger frem en rekke vurderinger og forslag om hva slags grunnlag skolene bør ha for å kunne bli godkjent (få godkjenning med rett til tilskudd etter loven). Med bakgrunn i disse vurderingene er departementet kommet frem til følgende:

- Privatskoleloven skal åpne for grunnskoler og videregående skoler som etableres og drives på et religiøst grunnlag (pkt. 8.2.2)
- Privatskoleloven skal åpne for grunnskoler og videregående skoler som etableres og drives på grunnlag av en anerkjent pedagogisk retning (pkt 8.2.3)
- Privatskoleloven skal åpne for godkjenning av norske grunnskoler i utlandet. Privatskoleloven skal ikke åpne for godkjenning av nye norske videregående skoler i utlandet. (pkt 8.2.4)
- Privatskoleloven skal ikke åpne for godkjenning av skoler grunngitt i at det er et generelt kvantitativt behov. (pkt 8.2.5)
- Privatskoleloven skal åpne for tilskudd til internasjonale grunnskoler og videregående skoler i Norge. (pkt. 8.2.6)
- Privatskoleloven skal ikke åpne for tilskudd til grendeskoler som ett eget grunnlag. (pkt 8.2.7)
- Departementet ønsker å legge frem en egen sak om skoler for funksjonshemmede. (pkt 8.2.8)
- Privatskoleloven skal åpne for godkjenning av skoler som ønsker å tilby utdanningsprogram som legger særskilt til rette for toppidrett på videregående

skoles nivå. Privatskoleloven skal ikke åpne for godkjenning til toppidrett på grunnskolenivå. (pkt 8.2.9)

- Departementet foreslår at det lovfestes at alle skoler som var i drift etter friskoleloven frem til lovendringen som hovedregel får fortsette å drive sin virksomhet med rett til tilskudd etter privatskoleloven. Departementet vil også vurdere om de videregående tilbudene i utlandet skal kunne drives videre med rett til tilskudd etter privatskoleloven. (pkt 8.2.10)

Fylkestinget i Troms støtter i hovedsak departementets vurderinger og forslag til tiltak, men er uenig i departementets vurderinger om at I) *privatskoleloven skal åpne for tilskudd til internasjonale grunnskoler og videregående skoler i Norge* og II) *privatskoleloven skal åpne for godkjenning av skoler som ønsker å tilby utdanningsprogram som legger særskilt til rette for toppidrett på videregående skoles nivå*. Fylkestinget vil i tillegg til å redegjøre for sitt ståsted innenfor disse punktene også komme med noen generelle betraktninger rundt etableringen av friskoler/privatskoler, og foreslå mindre justeringer i forhold til andre forslag gitt av departementet.

Fylkestinget i Troms mener det vil være svært uheldig dersom privatskoleloven skal åpne for godkjenning og tilskudd til private aktører som ønsker å etablere seg i markedet med ovennevnte begrunnelser. Fylkestinget mener at privatskoleloven kun bør gjelde skoler som utgjør et religiøst/etisk eller pedagogisk alternativ til den offentlige skolen.

Fylkestinget er opptatt av at alle elever skal ha tilbud om en god videregående opplæring uavhengig av egen økonomi. I dette ligger det at vi må satse på en offentlig videregående skole som er åpen for alle. I Troms har vi en sterk desentralisert skolestruktur. Ungdom i distriktene har, på samme måten som i byene, mulighet til å velge mellom mange ulike tilbud på vg1-nivå. Dersom det skjer en massiv etablering av private skoler betyr dette en sentralisering, som truer den desentraliserte skolestrukturen i fylket. Fylkestinget i Troms mener at både forslaget om å tillate internasjonale skoler og skoler som satser på toppidrett vil kunne bli smutthull som tillater ei generell innføring av private skoler. Det vil bli svært vanskelig å legge ned disse skolene etter at de er kommet i gang, selv om det skulle vise seg at de rekrutterer på en måte som er i strid med intensjonene i ordningen.

Om internasjonale skoler

Internasjonale skoler under privatskoleloven bør på samme måte som andre skoler representere et religiøst eller pedagogisk alternativ til den offentlige skolen. Barn og unge vokser opp i en global verden der internasjonal kunnskap er like viktig som lokal kunnskap. Internasjonalisering er derfor et av de viktigste satsingsområdene også innenfor den offentlige skolen.

I Norge er det stort sett offentlige skoler som tilbyr International Baccalaureate (IB). Det er et godt tilbud til ungdom med evner og arbeidslyst. Det er viktig at norsk ungdom får tilgang til et internasjonalt program som møter det global kunnskapssamfunnets utfordringer mer effektivt enn det nasjonale programmet. Fylkestinget mener derfor at nasjonale myndigheter bør tilrettelegge for og bidra til at IB tilbys innenfor det offentlige opplæringsystemet i alle fylker.

Skoler som satser på toppidrett

Departementet foreslår godkjenning av skoler som ønsker å tilby utdanningsprogram som legger særskilt til rette for toppidrett på videregående skoles nivå. Slik vi tolker departementet vil forslagene innebære følgende to muligheter for private aktører å etablere seg i markedet:

1. Skolene tilbyr det valgfrie programfaget toppidrett
2. Skolene tilbyr utdanningsprogram allmenne, økonomiske og administrative fag m/tillegg av minimum 5 uketimer toppidrett etter egen plan.

Også med dette forslaget fraviker departementet prinsippet om at skoler som kommer inn i privatskoleloven skal etableres og drives på et religiøst grunnlag, eller etableres og drives på grunnlag av en anerkjent pedagogisk retning. Skoler som tilbyr toppidrett vil ikke nødvendigvis oppfylle ovennevnte krav og bør derfor ikke automatisk falle inn under privatskoleloven.

Dersom private skoler skal få etablere seg med den bakgrunn at de satser på toppidrett vil dette kunne føre til at ressurssterk ungdom tappes fra våre offentlige videregående skoler, og kanskje spesielt fra våre distriktsskoler. Alternativet er å fornye og utvikle de valgfrie programfagene toppidrett og utdanningsprogrammene med fordypning i toppidrett ved de offentlige videregående skolene. I Troms har vi flere gode eksempler på dette.

Fylkestinget ønsker samtidig å peke på at det ikke finnes en entydig definisjon på hva som ligger i betegnelsen "toppidrett". Noen vil si at toppidrett er en idrett hvor eleven har etablert seg på et høyt sportslig nivå (for eksempel landslagsnivå), mens andre sier at toppidrett er en idrett som eleven velger å satse på, uten nødvendigvis å være en del av den nasjonale eliten. Fylkestinget ønsker med bakgrunn i dette at departementet tydeliggjør hva som ligger i begrepet toppidrett, da dette vil ha betydning for hvem som rekrutteres inn.

Begrepsendring

Departementet ønsker en begrepsendring fra "faglig pedagogisk alternativ" til "anerkjent pedagogisk retning", for å tydeliggjøre at pedagogikken "*representerer en sammenhengende idé og et verdigrunnlag som normalt ikke realiseres i den offentlige skolen*". Fylkestinget tror en slik endring av begreper kan være uheldig, siden en anerkjent pedagogisk retning knyttet til privatskoler kan gi negative assosiasjoner overfor den offentlige skolen. Oppfatningen kan lett bli at private aktører driver sin virksomhet etter anerkjente pedagogiske prinsipper i motsetning til den offentlige skolen som ikke driver etter anerkjente prinsipper.

Godkjenningsordningen (pkt 8.3)

Departementet foreslår at loven fortsatt skal ha en ordning med individuelle forvaltningsvedtak etter søknad, og at de gis en skjønnsmessig adgang til å godkjenne nye skoler og driftsendringer.

Fylkestinget støtter departementet på dette punktet. Fylkesråde understreker viktigheten av at vertsfylket får høres før det treffes vedtak om godkjenning av en skole, og at vertsfylket har rett til å påklage departementets vedtak om

godkjenning etter friskoleloven. Vertsfylket bør også få uttale seg dersom en skole ønsker å flytte virksomheten til en annen kommune/fylke. Private skoler kan på en fundamental måte endre og påvirke skolestrukturen i et fylke. Fylkeskommunens innsigelser må tillegges svært stor vekt.

Fylkestinget støtter videre departementets forslag om å lovfeste at godkjenningen med rett til tilskudd bortfaller dersom en skole ikke er startet opp innen 3 år, eller om skolen starter opp og deretter legges ned. Det bør lovfestes at eierskifte skal godkjennes av departementet, blant annet for å hindre at useriøse aktører som tidligere har mistet sin godkjenning kommer på banen.

Videregående skoler som gir yrkesrettet opplæring som ikke blir gitt ved videregående offentlige skoler (punkt 9)

Fylkeskommunen har ansvar for å skaffe lære plasser også for elever som går på private skoler. Fylkeskommunen bør derfor kunne si noe om tilbudet ved skolene. Uttalelse fra yrkesopplæringsnemda må vektlegges når tilbudene skal fastsettes, slik at tilbudene er i samsvar med nærings- og lokalsamfunnets behov. Dersom dette ikke skjer er det fare for at de private skolene oppretter tilbud som det senere er umulig å skaffe lære plasser innenfor. Generelt bør fylkeskommunen ha innflytelse over de tilbud en privat skole gir, for å kunne se tilbudsstrukturen i fylket under ett.

Innstilling:

Fylkesrådet anbefaler fylkestinget å fatte følgende vedtak:

Fylkestinget slutter seg til forslag til høringsuttalelse.”

Fylkesrådets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Fylkesordføreren i Troms, den 20.11.2006

Ronald Rindestu
fylkesordfører

...